

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
NA POTRZEBY PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ZWANEGO
„ELK – PROMENADA”

Autor: mgr inż. arch. kraj. Sylwia Dobrzyń

Zatwierdziła: mgr inż. Marta Herbszt - Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego
i Gospodarki Nieruchomościami

Elk, czerwiec 2023 r.
(aktualizacja luty 2024 r.)

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy.....	4
1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko.....	4
1.3. Metodyka opracowania, materiały źródłowe.....	6
2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu.....	7
2.2. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i gleby.....	11
2.3. Warunki klimatyczne.....	14
2.4. Wody powierzchniowe i podziemne.....	15
2.5. Szata roślinna, świat zwierzęcy, różnorodność biologiczna.....	17
2.6. Zabytki kulturowe.....	25
2.7. Obszary chronione.....	26
2.8. Korytarze ekologiczne.....	27
3. Ocena stanu środowiska.....	29
3.1. Jakość powietrza atmosferycznego.....	29
3.2. Klimat akustyczny.....	30
3.3. Jakość wód.....	31
3.4. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	31
4. Informacja o głównych celach i zawartości projektu planu.....	31
4.1. Cel opracowania projektu planu i ustalenia projektu planu.....	33
4.2. Powiązania ustaleń planu z innymi dokumentami.....	34
4.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	36
5. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko.....	37
5.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wibracje, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko.....	37
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	42
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.....	43
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie.....	45
9. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko - proponowane działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.....	46
10. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	48
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	49
12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	50
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	51
Załączniki:	
nr 1 Mapa z analizą stanu istniejącego.....	
nr 2 Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Elk - Promenada”.....	
nr 3 Oświadczenie autora prognozy.....	

1. Wprowadzenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Elk - Promenada”.

Obszar miejscowego planu obejmuje powierzchnię ok. 11,25 ha.

Projekt przedmiotowego planu jest realizacją uchwały nr XLVIII.485.2022 Rady Miasta Elku z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Elk - Promenada”.

Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z uchwałą intencyjną oraz analizą zasadności, jest ustalenie przeznaczenia terenów dotychczas niezagospodarowanych z zachowaniem ładu przestrzennego oraz uporządkowanie istniejącej zabudowy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Podstawą formalno-prawną prognozy są również:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm., art. 17 pkt 4);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – O ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.);
- Uchwała Rady Miasta Elku nr XLVIII.485.2022 z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Elk - Promenada”.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, służącej eliminowaniu lub łagodzeniu ewentualnych konfliktów przyrodniczo-przestrzennych. Formuła dokumentu pozwala, by we wszystkich fazach planowania uwzględniać wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi.

1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Zasadniczym celem prognozy, opracowywanej dla potrzeb projektu planu jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na:

- świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu;
- warunki życia i zdrowia ludzi;
- środowisko kulturowe;
- zabytki i dobra materialne, będące potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

Istotnym celem prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Zakres prognozy obejmuje elementy określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Analizie poddano również ustalenia projektu dokumentu dotyczące warunków zagospodarowania terenu.

Przy sporządzaniu prognozy, jako stan odniesienia przyjęto charakterystykę stanu środowiska przyrodniczego oraz stan zagospodarowania terenu określony w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym na potrzeby przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu, tj. projektu planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wykazuje presję i oddziaływanie, wynikające z realizacji zapisów planu, natomiast pokazuje ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do detali technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie Wydział Spraw Terenowych II w Elku – pismo WSTL.411.54.2022.KL z dnia 17 stycznia 2023 r.;

- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Elku - w wyznaczonym terminie nie przedstawiono stanowiska, co uważa się za równoważne z uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, na potrzeby sporządzenia mppz „Elk - Promenada”;

Na podstawie otrzymanych uzgodnień niniejsza prognoza zawiera informacje o głównych celach projektowanego dokumentu, jego zawartości, powiązaniu z innymi dokumentami, informacje o metodyce zastosowanej podczas sporządzenia prognozy, propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu, częstotliwość ich przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecialistycznym.

1.3. Metodyka opracowania, materiały źródłowe

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w kontekście stopnia szczegółowości ustaleń planu.

W pracach nad prognozą wykorzystano dane i wnioski pochodzące z następujących dokumentów:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Elku, uchwalone uchwałą nr XXXVI.362.2021 Rady Miasta Elku z dnia 24 listopada 2021 roku.
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Elk – Promenada”.
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Elk – Promenada”.
- Program ochrony środowiska miasta Elku na lata 2022 – 2025, uchwalony Uchwałą nr XLV.456.2022 Rady Miasta Elku z dnia 31 sierpnia 2022 r., wykonany przez Instytut Zrównoważonego Rozwoju sp. z o. o.
- Program rewitalizacji Elku na lata 2016- 2023, Elk 2018.
- Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030, Olsztyn 2021.
- Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych, Olsztyn 2020.

Jako materiały dodatkowe wykorzystano opracowania takie jak:

- Pawlak T., Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017- 2019 w województwie warmińsko-mazurskim, w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, Olsztyn 2020.
- Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2022 roku.
- Pawlak T., Długosz P., Kopec R., Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2022, WIOŚ Olsztyn, 2023.
- materiały kartograficzne: mapy geologiczne, glebowo-rolnicze, hydrogeologiczne itp.
- Materiały zebrane w sieci Internet.

Zakres informacji dotyczący środowiska uzyskany z ww. opracowań uzupełniono wizjami lokalnymi w terenie, szczególnie w zakresie aktualnego użytkowania terenu oraz uwarunkowań funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Opracowanie składa się z:

- części opisowej;
- części kartograficznej - analiza stanu istniejącego (załącznik nr 1) oraz mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Elk – Promenada”, skala 1:1000 (załącznik nr 2).

2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Elk to miasto zlokalizowane w województwie warmińsko-mazurskim, w jego południowo-wschodniej części (Rys. 2.1). Jest największym i najludniejszym miastem na Mazurach. Według danych GUS z roku 2022 (stan na 31.06.2023 r.) miasto liczyło 59 942 mieszkańców, tak więc zajmuje trzecie miejsce w województwie pod względem liczby mieszkańców, za Olsztynem i Elblągiem. Miasto liczy powierzchnię 21,05 km², ślad Elk zajmuje czwarte miejsce pod względem powierzchni w województwie warmińsko-mazurskim.

Rys. 2.1. Lokalizacja miasta na tle Polski i województwa
(źródło: pl.wikipedia.org)

Rys. 2.2. Lokalizacja terenu opracowania w mieście Elk (czerwony okrąg)

(źródło: melk.e-map.net)

Teren objęty niniejszym opracowaniem, położony jest w centralnej części miasta (Rys.2.2). Jego granice wyznaczają (Rys. 2.3- 2.6):

- od południa ul. Nadjezorna, budynki mieszkalne wielorodzinne, eicka promenada oraz park Kopernika;
- zachodnią granicę wyznacza ulica Pułaskiego, promenada eicka, a za nią Jezioro Eickie, dalej sąsiedztwo wyspy zamkowej;
- od północy teren opracowania wyznacza teren Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku Filia w Elku;
- od wschodu ulica Wojska Polskiego, a następnie zabudowa mieszkalna i usługowa w pierzei ulicy.

Rys. 2.3. Widok z lotu ptaka na obszar opracowania
(źródło: wirtualne miasto elk.pl)

Rys. 2.4. ul. Pułaskiego, promenada oraz Jezioro Eickie jako zachodnia granica opracowania
(źródło: fotografia własna)

Rys. 2.5. Tereny zieleni, w oddali budynek WANS stanowiący północną część opracowania
(źródło: fotografia własna)

Rys. 2.6. ul. Wojska Polskiego i pierzeja budynków jako wschodnią część opracowania
(źródło: fotografia własna)

Powierzchnia opracowania projektu wynosi ok. 11,25 ha i obejmuje obszar położony w obrębie 1 miasta Elku.
(Rys. 2.7)

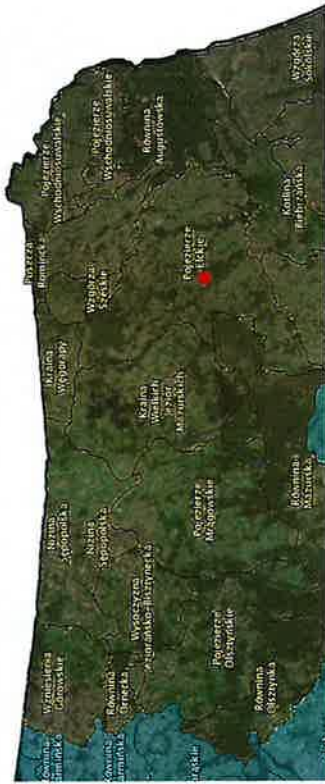
Obszar opracowania nie jest objęty ustaleniami żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zagospodarowanie działek odbywa się w oparciu o ustalenia wydawanych decyzji o warunkach zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Rys. 2.7. Granice terenu opracowania na ortofotomapie
(źródło: mapa miasto.elk.pl)

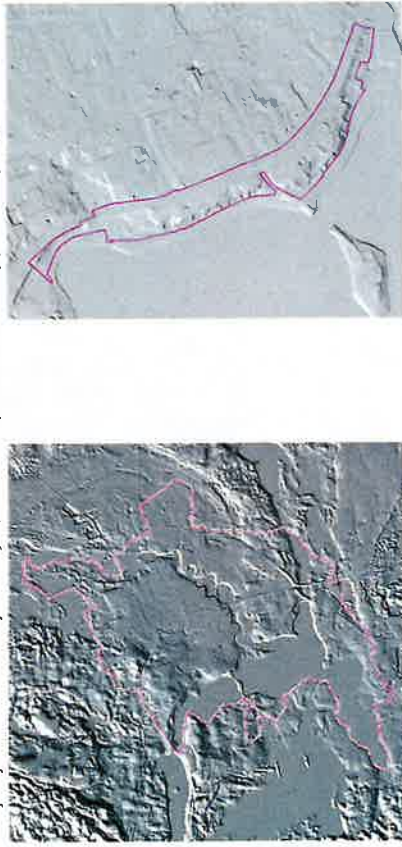
2.2. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i gleby

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski, obszar miasta Elku zlokalizowany jest w megaregionie Nizy Wschodnioeuropejskiego, Prowincji Nizy Wschodniobałtycko-Białoruskiego, w Podprovincji Pojezierza Wschodniobałtyckiego, w granicach makroregionu Pojezierza Mazurskiego oraz w mezoregionie Pojezierza Elckiego (Rys.2.8). Obszar miasta leży w obrębie skal osadowych platformy wschodnioeuropejskiej. Ponadto położone jest na Wzniesieniu Mazursko-Suwalskim, które zbudowane jest z magmowych skał mezozoicznych i kenozoicznych, stanowiących pokrywę osadową. Utwory krystaliczne występują na głębokości ok. 800 m. Na omawianym obszarze nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Nie występują również obszary i tereny górnicze.

Rys. 2.8. Fragment mapy podziału na regiony fizycznogeograficzne Polski (źródło: geonavis.gdos.gov.pl)

Krajobraz Elku jak i Pojezierza Mazurskiego wykształcił się przez cztery zlodowacenia czwartorzędowe. Omawiany teren ukształtował się w zlodowaceniu pomorskim (bałtyckim), dość niedawno z punktu widzenia geologii, ponieważ kilkanaście tysięcy lat temu. Rzeźba terenu to typowa morena czołowa, a więc charakterystyczne są tu zaokrąglone wyniosłości, liczne jeziora w zagłębieniach oraz zawiła sieć hydrograficzna (Rys. 2.9). Stąd też Elk leży nad Jeziorem Elckim i Sunowem oraz rzeką Elk. W sąsiedztwie miasta znajdują się mniejsze jeziora: Selment Mały oraz Szyba, natomiast w promieniu 15 km leży ponad 100 jezior.

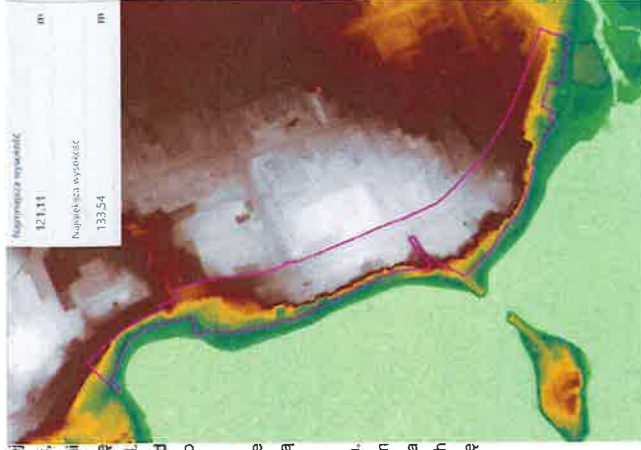
Rys. 2.9. Rzeźba terenu miasta Elk (z lewej) oraz obszaru opracowania (z prawej) (źródło: mapygeoportal.gov.pl)

Pod względem ukształtowania terenu miasta bardziej urozmaicona jest jego północno-zachodnia część, charakteryzująca się silną pogórkowatością i dużymi wysokościami względny. Teren obniża się z północnego zachodu na południowy wschód. Pozostałe tereny są mniej zróżnicowane pod względem ukształtowania powierzchni i jest to związane z oddziaływaniem wód lodowcowych.

Rzeźba terenu na omawianym obszarze charakteryzuje się umiarkowanie urozmaiconą strukturą.

Rzędne terenu wynoszą od ok. 121,11 m n.p.m. (teren wzdłuż Jeziora Elckiego) do ok. 133,54 m n.p.m (ulica i zabudowania wzdłuż ulicy Wojska Polskiego Rys.2.10). Wyższe wartości rzędnych znajdują się w centrum opracowania, a obniżają się regularnie w kierunku brzożu Jeziora Elckiego.

Rys. 2.10. Ukształtowanie obszaru opracowania- mapa hipsometryczna (źródło: mapygeoportal.gov.pl)

Gleby na terenie obszaru analizowanego, tak jak na terenie miasta Elk genetycznie związane są z utworami czwartorzędowymi. Skałę macierzystą gleb regionu stanowią utwory wodnolodowcowe. Powierzchnię obszaru opracowania pokrywają utwory zlodowacenia północnopolskiego – gliny zwalowe oraz utwory młodsze, mulki, piaski i żwiry jeziorne z okresu holocenu (Rys.2.11).

Rys.2.11. Fragment szczegółowej mapy geologicznej (źródło: opracowanie własne wg zasobów Państwowego Instytutu Geologicznego)

Zgodnie z wypisem z operatu ewidencji gruntów, obszar opracowania przebiega w obrębie użytków gruntowych oznaczonych jako (Rys 2.12, Rys. 2.13):

OFU	OZU	KLASA	POWIERZCHNIA [m ²]
B			4,0939
dr			3,6267
Bl			2,1679
Bz			0,8906
Bp			0,4762
Ba			0,0083
Σ			11,2536

Rys. 2.12. Tabelaryczne zestawienie gruntów

(źródło: opracowanie własne)

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą, teren opracowania znajduje się w granicach konturu oznaczonego jako:

Tz gl – tereny zabudowane na glinie lekkiej (Rys. 2.14).

Rys. 2.13. Poglądowy fragment mapy użytków gruntowych
(źródło: opracowanie własne)

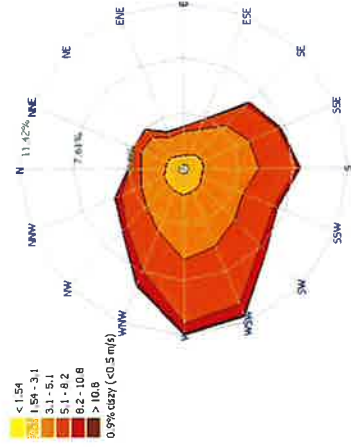
Rys. 2.14. Fragment mapy glebowo-rolniczej (czerwonym wielokątem oznaczony teren opracowania)
(źródło: Zasoby Starostwa Powiatowego w Elku)

Taksonomia gleb w obrębie zabudowy miejskiej jest skorelowana z historią rejonu i charakterem działalności człowieka. Teren opracowania w granicach niniejszego opracowania jest w znacznej mierze zagospodarowany i zabudowany, leży w obrębie zabudowy śródmiejskiej, a więc na glebach, których wierzchnia warstwa składa się z nawarstwień materiału, który powstał w wyniku wieloletniego procesu urbanizacji. W takich miejscach gleba wykazuje przekształcenia mechaniczne, które polegają m.in. na pozabawieniu gleby warstw wierzchnich, zdejmwanych podczas prac budowlanych, czy domieszania materiałów obcych (materiałów budowlanych, elementów konstrukcyjnych itp.). Powoduje to całkowitą zmianę właściwości powietrzno-wodnych gleby, w wyniku czego bez odpowiedniej rekultywacji stanowią jedynie płaszczynę budowlaną. Nie są to więc czarne gleby, które należałoby chronić.

2.3. Warunki klimatyczne

Klimat miasta Elku kształtowany jest oddziaływaniem kontynentalnym i należy do najchłodniejszych w Polsce. Średnia roczna temperatura powietrza na analizowanym terenie wynosi +6,7°C przy średniej temperaturze miesięcznej najchłodniejszego lutego -4,7°C i średniej temperaturze miesięcznej najcieplejszego lipca +17,2 °C. Ujemne temperatury powietrza utrzymują się średnio przez 4 miesiące w roku, od grudnia do marca. Liczba dni gorących z temperaturą maksymalną równą lub wyższą niż 25°C wynosi 21-22 dni. Natomiast średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 70 – 80, co odgrywa dużą rolę w bilansie cieplnym i wodnym tego regionu. Średnia roczna wilgotność powietrza waha się od 81 – 83%. Średnia roczna ilość opadów atmosferycznych wynosi 555 mm, przy czym najwyższe miesięczne sumy opadów obserwuje się w lipcu i sierpniu, najniższe w miesiącach zimowych: styczniu i lutym (Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030).

Na terenie miasta przeważają wiatry z kierunków południowo-wschodnich, południowo-zachodnich i zachodnich (Rys. 2.15). Maksymalne prędkości wiatrów występują w okresie listopad – styczeń, natomiast minimalne od czerwca do września. Dla omawianego terenu nie zostały przeprowadzone badania klimatyczne, jednak klimat omawianego obszaru nie różni się generalnie od klimatu miasta Elku.

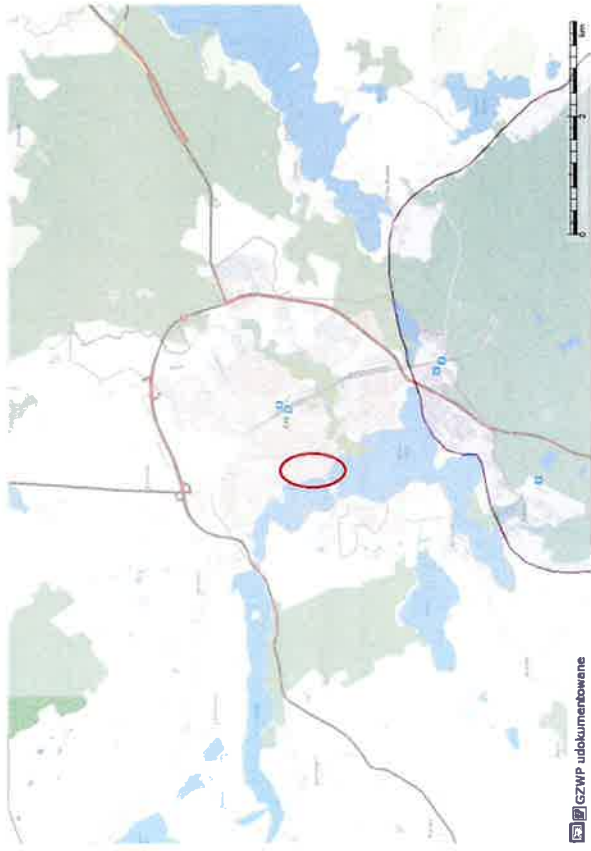
Rys. 2.15. Rozkład kierunków i prędkości wiatru wyznaczony przez model WRF/CALMET w strefie warmińskiej mazurskiej
(źródło: Program ochrony powietrza...)

2.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Miasto Elk należy do zlewiska Morza Bałtyckiego, z którym łączy się poprzez rzeki Elk, Biebrzę, Nerew oraz Wisłę. Teren niniejszego opracowania położony jest w odległości ok. 30 - 50 m od Jeziora Eickiego (w kierunkach zachodnim i południowym). Jezioro Eickie ma powierzchnię 382,4 ha i objętość 57,36 tys. m³. Maksymalna głębokość jeziora sięga 55,8 m, a średnia głębokość – 15,0 m. Długość linii brzegowej wynosi ok. 18,65 km. Natomiast w odległości ok. 50 m od terenu opracowania w kierunku południowo-wschodnim zlokalizowana jest rzeka Elk. Przepływa ona licznymi meandrami przez centralną część miasta, z kierunku wschodniego ku zachodowi, łącząc się z wodami Jeziora Eickiego. Rzeka Elk jest prawobrzeżnym dopływem Biebrzy. Długość całkowita rzeki wynosi 113,6 km, w tym 86 km w granicach województwa warmińsko-mazurskiego. Powierzchnia zlewni wynosi 1524,5 km².

Sieć rzeczna miasta jest słabo rozwinięta, i charakteryzuje się występowaniem wielu obszarów bezodpływowych, dlatego też wahania stanów wody w ciągu roku są niewielkie. Bezpośrednio na obszarze opracowania nie występują wody powierzchniowe płynące oraz stojące i nie jest on zagrożony powodzią

System wodonośny tworzy ciągły w przestrzeni układ warstw wodonośnych, półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych (zbiornisko wód podziemnych) okonturowany powierzchnią brzegową o zdefiniowanym działaniu. Zbiornisko wód podziemnych (poziomy wodonośny) magazynuje znaczną ilość zasobów wodnych, które pozostając w aktywnej strefie krążenia w zlewni podziemnej, podlegają ciągłej (powolnej lub w miarę szybkiej) wymianie z otoczeniem poprzez zasilanie z opadów atmosferycznych i drenaż przez systemy rzeczne. Południowa część miasta Elk położona jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 217- Pradolina Rzeki Biebrzy (Rys. 2.16).

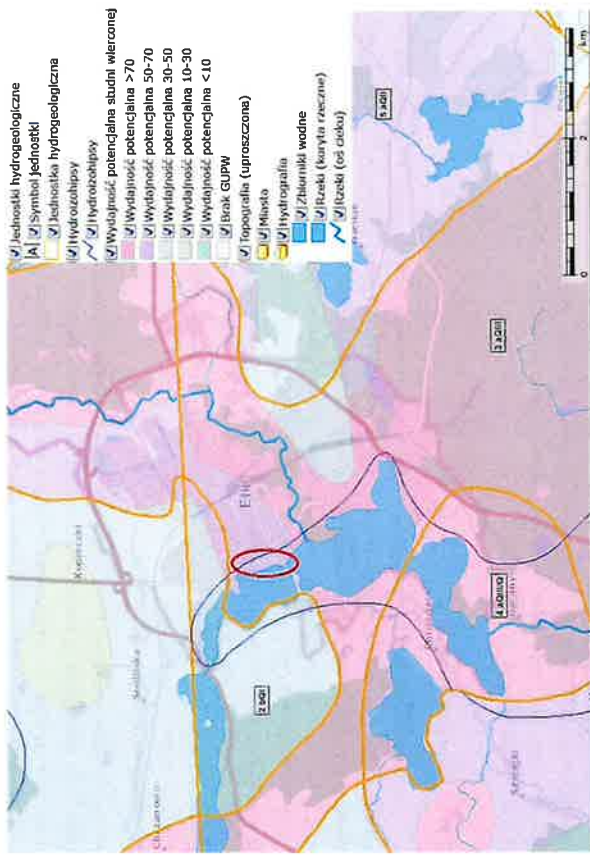

Rys. 2.16. Fragment mapy hydrogeologicznej Polski (czerwonym konturem oznaczony jest teren opracowania) (źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>)

Jest to zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, którego granice są określone parametrami hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych, wydzielony w względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe, które są następujące:

- wydajność potencjalnego otworu studziennego musi wynosić powyżej 70 m³/h;
- wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d;
- wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h;
- woda musi nadawać się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii.

Analizowany obszar położony jest w zasięgu jednostki hydrogeologicznej 3aQIII (Rys.2.17). Jednostka hydrogeologiczna to część systemu wodonośnego obejmująca rejon zasilania, przepływu i drenażu wód podziemnych w taki sposób, że w jej obrębie następuje formowanie całkowitej ilości zasobów odnawialnych oraz drenaż tych zasobów. Przykładem takich zamkniętych jednostek bilansowych są zlewnie podziemnych oraz poziomów wodonośnych o strefach drenażowych związanych z siecią hydrograficzną (np. poziomy sandrowe i międzyglinowe). Warstwa wodonośna to warstwowane lub niewarstwowane utwory skalne przepuszczalne i nasyczone wodą, wykazujące wystarczającą porowatość i przepuszczalność umożliwiającą znaczący przepływ wód podziemnych lub pobór znaczących ilości wód podziemnych (ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r.). Zespół dwóch lub kilku warstw wodonośnych, które pozostają ze sobą we wzajemnej więzi hydraulicznej tworzy tzw. poziom wodonośny. W regionie ełckim nie występują poziomy wodonośne i oligocenu.

Rys. 2.17. Szczegółowa mapa hydrogeologiczna (czerwonym konturem oznaczony teren opracowania) (źródło: zasoby Państwowego Instytutu Geologicznego)

Wody powierzchni użytkowego znajdują się w czwartorzędowym piętrze wodonośnym. Warstwa wodonośna odznacza się słabą izolacją od powierzchni, z czego wynika wysokie zagrożenie antropogeniczne wód podziemnych. Wody podziemne pozyskiwane z piętła czwartorzędowego charakteryzują się podwyższoną i wysoką zawartością związków żelaza i manganu, które dają się łatwo usunąć w procesie uzdatniania. Miąższość utworów wodonośnych mieści się w przedziale 50 - 70 m. Wydajności potencjalnych studni wierconych wynoszą powyżej od 50 m³/h do 70 m³/h, na znacznym obszarze opracowania, do nawet 120 m³/h (w pobliżu Jeziora Eickiego).

2.5. Szata roślinna, świat zwierzęcy, różnorodność biologiczna

Analizowany teren, tak jak cały obszar Gminy i Miasta Elk położony jest w krainie geobotanicznej Pojezierza Mazurskiego i należy do północnego działu geobotanicznego, odpowiedniego subborealnemu typowi roślinności. Region ten jest objęty borealnym zasięgiem świerka, występuje tu kilkadziesiąt gatunków borealnych roślin zielnych i reliktowe gatunki tundrowe, natomiast w zachodniej części Pojezierza Mazurskiego przebiega północno-wschodnia rubież zasięgu buka, jawnoru i dębu bezszypułkowego. Charakterystycznym i rozpowszechnionym typem zbiorowiska roślinnego są między innymi liczne enklawy zadrzewień śródpolnych, przywodnych i przydrożnych.

Szate roślinną obszaru opracowania reprezentują gatunki roślin charakterystyczne terenom miejskim. Okazale, wysokie drzewa znajdują się w północnej części opracowania, także na skwerze przy ul. Zamkowej, pojedyncze okazy wzdłuż ul. Wojska Polskiego oraz przy budynku Eickiego Centrum Kultury (Rys.2.18 - 2.22). Są to głównie topole wloskie, wierzby, lipy, jesiony wyniosłe, dęby czerwonoczerwone i brzozy. Na terenie opracowania znajdują się również dwa pomniki przyrody - dęby szypułkowe (Rys.2.23, 2.24).

Wśród budynków, w szczególności mieszkalnych, dominują trawniki, kłomby z bylinami, ozdobne krzewy (barwinek, mahonia, lilak, żywotnik, jaltowiec płożący) czy formowane w żywopłoty (ligustr, berberys). Gatunki roślin przystosowane są do warunków miejskich, odporne na zanieczyszczenia powietrza i gleby. Wzdłuż ulic, na skrzyżowaniach, w miejscach umożliwiających widoczność, wykorzystano przesterzeń pod trawniki, które uzupełnia się kompozycjami z sezonowych roślin.

W trakcie badań terenowych nie odnotowano żadnego z gatunków fauny i awifauny. Jednakże należy zaznaczyć, że na analizowanym obszarze, wśród zabudowy śródmiejskiej, świat zwierzęcy jest typowy dla terenów zurbanizowanych. Gatunki zwierząt nieudomowionych, które mogą przebywać w miejskich warunkach to przede wszystkim ptaki: gołąb miejski (*Columba livia domestica*), kawka zwyczajna (*Corvus monedula*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), wróbel mazurek (*Passer montanus*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), czy małe ssaki: kret (*Talpa europaea*), ryjówka (*Sorex*), kuna domowa (*Martes foina*), mysz polna (*Apodemus agrarius*) i in.

Mapa z analizą stanu istniejącego środowiska przyrodniczego stanowi załącznik nr 1 do niniejszej prognozy oraz poniższa dokumentacja fotograficzna (Rys. 2.25- Rys. 2.32).

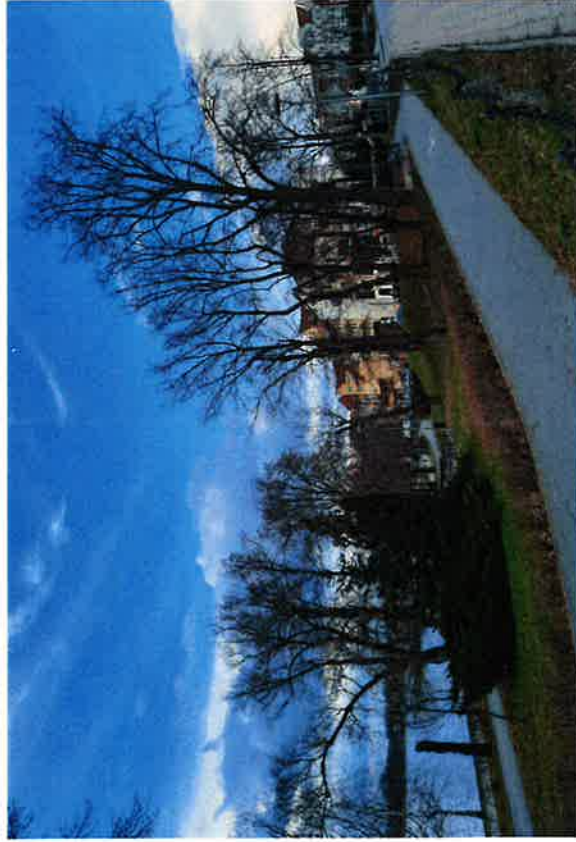
Rys. 2.18. Krajobrazowa mapa koron drzew z lokalizacją i określoną wysokością zinventaryzowanych drzew (źródło: aplikacja.mapadzew.com)

Rys. 2.19. Drzewa i przycięte krzewy w formie żywopłotu w północnej części opracowania (źródło: fotografia własna)

Rys. 2.20. Skwer przy ul. Wojska Polskiego i ul. Zamkowej
(źródło: fotografia własna)

Rys. 2.21. Skwer przy ul. Wojska Polskiego i ul. Zamkowej
(źródło: fotografia własna)

Rys. 2.22. Szpaler drzew wzdłuż ul. Wojska Polskiego
(źródło: fotografia własna)

Rys. 2.23. Lokalizacja pomników przyrody
(źródło: mek-e-mapa.net)

Data ustanowienia: 2005-09-01
 Typ pomnika: Jednolitek
 Rodzaj tworzącego
 Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - Quercus robur
 Wysokość [m]: 24
 Pieniącza [cm]: 141
 Obwód [cm]: 440
 Opis pomnika: drzewo silnie rozgałęzione na wys. ok. 4-5m, stan dobry

Data ustanowienia: 2005-09-01
 Typ pomnika: Jednolitek
 Rodzaj tworzącego
 Gatunek drzewa: Dąb szypułkowy - Quercus robur
 Wysokość [m]: 27
 Pieniącza [cm]: 116
 Obwód [cm]: 264
 Opis pomnika: drzewo silnie rozgałęzione na wys. ok. 6m, stan dobry

Rys. 2.24. Pomniki przyrody – dęby szypułkowe
 (źródło: geoserwis.gdos.gov.pl)

Rys. 2.25. Zagospodarowanie wolnych przestrzeni zielonych przy budynkach mieszkalnych wielorodzinnych
 (źródło: fotografia własna)

Rys. 2.26. Skupisko drzew pomiędzy budynkami przy ul. Pułaskiego
 (źródło: fotografia własna)

Rys. 2.27. Zagospodarowanie terenów przy budynkach mieszkalno-usługowych
 (źródło: fotografia własna)

Rys. 2.28. Zagospodarowanie terenów przy budynkach mieszkalno- usługowych
(źródło: fotografia własna)

Rys.2.30. Kompozycja przy budynku mieszkalnym wielorodzinnym
(źródło: fotografia własna)

Rys.2.29. Kompozycja przy budynku usługowym
(źródło: fotografia własna)

Rys.3.31. Zagospodarowanie przed budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym
(źródło: fotografia własna)

Rys 3.32. Kleikujące narcyzy na skrzyżowaniu ulicy Wojska Polskiego i Zamkowej
(źródło: fotografia własna)

2.6. Zabytki kulturowe

Obszar niniejszego opracowania w całości znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego miasta Elka (Rys.2.33), wpisanego do rejestru zabytków decyzją WKZ 534/17/d/79 z dnia 20.02.1979 r., o czym mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2022.840 z późn. zm.). Ponadto wpisane do rejestru zabytków są także dwie kamienice znajdujące się przy ul. Wojska Polskiego nr 15 i 57.

Dodatkowo w obszarze opracowania są obiekty znajdujące się w gminnej oraz (wyszczególnione w nawiasie) wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to kamienice i budynki przy ul. Wojska Polskiego nr 1 (również wojewódzka ewidencja zabytków), 3, 5 (woj. ew. zab.), 7 (woj. ew. zab.), 9, 13, 17, 19, 25, 27, 33 (woj. ew. zab.), 35, 37 (woj. ew. zab.), 51 (woj. ew. zab.), 55 (woj. ew. zab.), 61, 63, 65, 69 (woj. ew. zab.).

Część obszaru opracowania (fragment ulicy Wojska Polskiego) znajduje się także w strefie rewitalizacji, zgodnie z uchwałą nr XLIV.445.2022 Rady Miasta Elku z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Miasta Elku (Rys.2.34).

Teren objęty opracowaniem, jego obecne zagospodarowanie i położenie w centrum miasta przy promenadzie nad Jeziorem Elckim, stanowi właściwe miejsce dla rozwoju urbanistycznego miasta w zakresie budownictwa mieszkalnego i szerokiego zakresu usług. Estetyczna architektura jak i pełna infrastruktura techniczna i komunikacyjna umożliwia dalszy rozwój miasta, pozwalając przy tym na ochronę walorów przyrodniczych.

Rys.2.33. Formy ochrony konserwatorskiej w obrębie miasta Elka (fioletową obwódką oznaczony teren opracowania)

(źródło: melk.e-mapa.net)

Rys.2.34. Obszar rewitalizacji w mieście Elka (fioletową obwódką oznaczony teren opracowania)

(źródło: melk.e-mapa.net)

2.7. Obszary chronione

Na analizowanym obszarze znajdują się dwa pomniki przyrody – dęby szypułkowe ustanowione 1 września 2005 r. uchwałą nr XXXIV/305/05 Rady Miasta Elku z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2005 r. nr 106, poz. 1427). Ponadto brak jest pozostałych form ochrony przyrody, które określone są w art. 6 ust.1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.). Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar o symbolu PLH280034 Jezioro Woszczelskie- położony w odległości około 8 km od granicy opracowania, w kierunku północno- zachodnim. Pozostałe formy ochrony w pobliżu to Obszar Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego, ustanowiony uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko- Mazurskiego nr VIII/126/11 z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Elckiego (Dz.Urz. Woj.

Warmi - Maz. Nr 74, poz. 1296), obejmujący północne płocho Jeziora Elckiego, a więc ok. 20 m w linii prostej od granicy opracowania w kierunku zachodnim oraz rezerwat Ostoja Bobrów Bartosze, znajdujący się w odległości ok. 2,0 km (Rys. 2.35).

Rys. 2.35. Formy ochrony przyrody w obrębie miasta Elk (fioletową obwódką oznaczony teren opracowania) (źródło: <http://geosenwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

2.8. Korytarze ekologiczne

W 2005 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Celem projektu było wytypowanie sieci obszarów, która zapewniłaby łączność ekologiczną w skali Polski, a także w skali międzynarodowej. Głównym zadaniem takiej sieci miało być umożliwienie przemieszczania się zwierząt i innych organizmów oraz przepływ genów przez terytorium całego kraju oraz pomiędzy poszczególnymi obszarami cennymi przyrodniczo (w tym obszarami Natura 2000).

Pierwotna koncepcja korytarzy ekologicznych (migracyjnych) zakładała istnienie ciągłości pasa, przez który następuje migracja. Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzewione i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym) położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Umożliwiają one przemieszczanie się organizmów oraz ich wzajemne kontakty np. doliny rzeczne, pasma górskie, łąki rzeczne. Szerokość korytarza migracyjnego jest uzależniona od wymagań konkretnego gatunku. Poza funkcją migracyjną i wzbogacania różnorodności biologicznej obszarów, korytarze ekologiczne pełnią również wiele innych zadań. Tworzą na przykład ostoje dla wielu gatunków zwierząt, które nie są przystosowane do środowiska otaczającego korytarze. Ponadto wywarzają one barierę dla części szkodników oraz hamują oddziaływanie wiatru, zwiększają wilgotność i zatrzymują zanieczyszczenia powietrza.

Intensywny rozwój osadnictwa i rozbudowa szlaków komunikacyjnych na terenie miasta, w oczywisty sposób tworzą sztuczne bariery utrudniające lub wręcz uniemożliwiające sukcesję roślinną i migrację zwierzęcą. Obszar objęty niniejszą prognozą ze względu na swoje zagospodarowanie i położenie znajduje się poza głównymi

korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt (Rys. 2.36).

Rys. 2.36. Przebieg korytarzy ekologicznych na tle miasta Elk (czerwonym koleś oznaczony teren opracowania) (źródło: <http://geosenwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

3. Ocena stanu środowiska

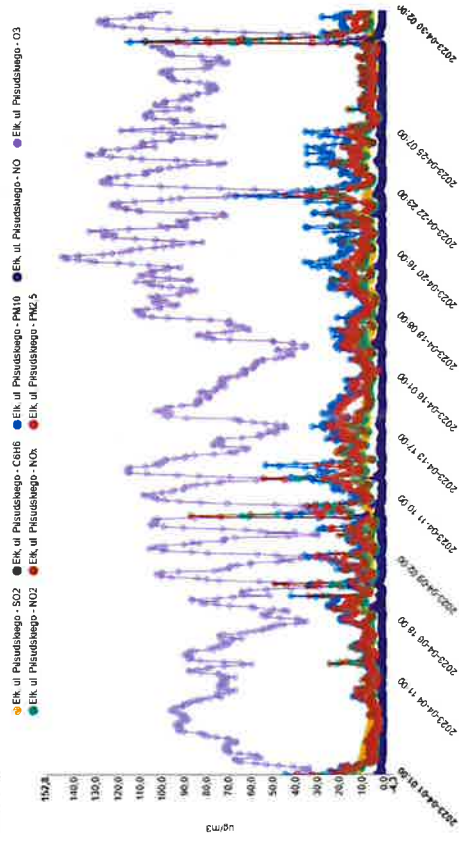
3.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Wpływ na jakość powietrza mają zarówno czynniki antropogeniczne jak i naturalne. Czynniki związane z działalnością człowieka, to przede wszystkim presja na jakość powietrza wywołana przez: źródła mobilne, produkcję gazów i pyłów, kurz pochodzący z różnej działalności gospodarczej i ruchu pojazdów. Czynniki naturalne składają się na kierunki, częstotliwość i siłę wiatrów, rozkład temperatur oraz pokrycie roślinnością.

Według raportu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2022”, na terenie miasta Elku (w tym na opracowywanym obszarze), dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki SO₂, benzenu C₆H₆, tlenku węgla CO, dwutlenku i tlenków azotu NO_x/NO, oraz oznaczanych w pyłe zawieszonym PM10 metali: ołowiu, kadmu, arsenu i niklu nie stwierdzono przekroczenia poziomów normalnych.

Rok 2022 wskazuje jednak na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w strzele warmińsko-mazurskiej (do której wlicza się miasto Elku) oraz poziomu celu długoterminowego ozonu (całe województwo). Podwyższone stężenia benzo(a)pirenu należy łączyć z emisją z sektora komunalno-bytowego, z którego pochodzi blisko 70% emisji benzo(a)pirenu w województwie warmińsko-mazurskim. Wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Natomiast w okresie wiosenno-letnim wysoka temperatura oraz duży poziom promieniowania słonecznego wpływa na wzrost intensywności reakcji fotochemicznych i przemian prowadzących do formowania się zanieczyszczeń wtórnych, w tym ozonu.

W mieście Elku prowadzony jest monitoring jakości powietrza metodą automatyczną w stacji pomiarowej przy ul. Piłsudskiego 27 (WmElkStadion). Dane z miesiąca kwietnia 2023 r. zostały przedstawione poniżej (Rys. 3.1, Rys. 3.2).

Rys. 3.1. Dane pomiarowe dla stacji Elku w miesiącu kwietniu 2023 r.

(źródło: powiatrzejce.gios.gov.pl)

Indeks jakości powietrza	PM10 [µg/m ³]	PM2.5 [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	SO ₂ [µg/m ³]	C ₆ H ₆ [µg/m ³]	CO [mg/m ³]
Barażo dobry	0 - 20	0 - 13	0 - 70	0 - 40	0 - 50	0 - 6	0 - 3
Dobry	20,1 - 50	13,1 - 35	70,1 - 120	40,1 - 100	50,1 - 100	6,1 - 11	3,1 - 7
Umiarkowany	50,1 - 80	35,1 - 55	120,1 - 150	100,1 - 150	100,1 - 200	11,1 - 16	7,1 - 11
Dostateczny	80,1 - 110	55,1 - 75	150,1 - 180	150,1 - 200	200,1 - 350	16,1 - 21	11,1 - 15
Zły	110,1 - 150	75,1 - 110	180,1 - 240	200,1 - 400	350,1 - 500	21,1 - 51	15,1 - 21
Barażo zły	> 150	> 110	> 240	> 400	> 500	> 51	> 21

Rys. 3.2. Wartości dopuszczalnych poziomów stężeń substancji w powietrzu. - tabela (źródło: powiatrzejce.gios.gov.pl)

Od września 2019 roku, na terenie miasta Elku, uruchomiono osiem sensorów Syngeos badających temperaturę, ciśnienie atmosferyczne, wilgotność powietrza oraz poziom stężenia pyłów zawieszonych PM2.5 i PM10. Zgodnie z danymi pochodzącymi z sensora zlokalizowanego przy ul. Parkowej 12 (siedziba Centrum Edukacji Ekologicznej, ok. 300 m od obszaru opracowania), na dzień sporządzenia niniejszego opracowania, jakość powietrza w tym miejscu była na poziomie bardzo dobrym (Rys. 3.3).

Rys. 3.3. Poziomy stężenia pyłów zawieszonych PM10 i PM2.5 - odczyt z sensora Syngeos

(źródło: panel syngeos.pl)

3.2. Klimat akustyczny

Podstawowymi cechami fizycznymi dźwięku wpływającymi na jego odczuwanie są jego: poziom, częstotliwość występowania, czas trwania i charakterystyka widmowa. Na terenie miasta najbliższym i najpoważniejszym źródłem hałasu jest transport drogowy. Na obszarze niniejszego opracowania mogą pojawić się uciążliwości od głównej arterii komunikacyjnej miasta, ulicy Wojska Polskiego.

Hałas komunikacyjny jest najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym rodzajem hałasu, szczególnie na terenach zurbanizowanych o gęstej zabudowie. Na hałas i wibracje związane z komunikacją najbardziej narażeni są ludzie mieszkający w bliskim położeniu szlaków komunikacyjnych. Poziom dźwięku związany z komunikacją drogową może przekraczać 70 dB, jednak w związku ze zwiększającą się liczbą samochodów oraz wzrostem natężenia ruchu zauważalna jest tendencja wzrostowa poziomu hałasu. Możliwe działania w zakresie redukcji hałasu na terenie opracowania i w obszarach sąsiednich to:

- modernizacja ulic poprzez stosowanie „cichych” nawierzchni;
- wprowadzenie ograniczeń prędkości do 40 km/h przez całą dobę na obszarach zabudowanych;
- tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej od strony terenów drogowych i kolejowych;
- rozwój sieci ścieżek rowerowych;
- zastosowanie szczególnej akustycznie stolarki okiennej.

3.3. Jakość wód

Celem zachowania harmonijnego funkcjonowania środowiska, konieczna jest ochrona i zachowanie dobrego stanu jakościowego oraz ilościowego wód, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. Bezpośrednim zagrożeniem, mającym negatywny wpływ na właściwości fizykochemiczne wód jest działalność człowieka i jego wpływ na cechy fizyczno-chemiczne i hydrobiologiczne wód. Na analizowanym terenie nie występują jednak wody powierzchniowe. Ze względu na słabą warstwę izolacyjną występujących wodonosnych utworów czwartorzędowych, obszar opracowania charakteryzuje się wysokim zagrożeniem antropogenicznym wód podziemnych. Głównymi czynnikami, które mogą powodować wzrost zanieczyszczeń wód podziemnych są wody opadowe przenikające do utworów wodonosnych. Wody deszczowe absorbujące zanieczyszczenia z atmosfery jak i powierzchni terenu (drogi, powierzchnia biologicznie czynna), dostając się do gruntu powodują zanieczyszczenie zasobów wód podziemnych. Do innych zagrożeń zaliczyć można także awarie sieci kanalizacyjnej.

3.4. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne zaliczane jest do podstawowych rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego. Głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie miasta Elk są napowietrzne linie energetyczne o napięciu powyżej 110 kV i stacje energetyczne transformujące prąd z wysokiego napięcia na niższe, stacje bazowe mobilnej telefonii komórkowej, radiowo-telewizyjne centra nadawcze i przekąźnikowe oraz urządzenia elektryczne w zakładach pracy. Bezpośrednio na badanym obszarze nie znajdują się źródła promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na człowieka (Rys. 3.4). Najbliżej terenu opracowania, na budynku kościoła Najświętszego Serca Jezusowego zlokalizowane są nadajniki BTS.

Rys. 3.4. Lokalizacja sieci energetycznych wyższych napięć na tle miasta Elk i obszaru opracowania (źródło: openinfomap.org)

W latach 2017-2019, WIOŚ w Olsztynie przeprowadził pomiary poziomu pól elektromagnetycznych na obszarze miasta Elku. Uzyskane wyniki pomiarów zostały porównane do wartości dopuszczalnych, które obowiązywały do końca 2019 roku, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 nr 192 poz. 1883). Powyższe rozporządzenie w 2020 r. zostało jednak zastąpione rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448) oraz rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2020 poz. 258). W związku z zastąpieniem, obowiązującego do 2019 roku rozporządzenia wskazującego dopuszczalne poziomy PEM zmieniły się, od 2020 r. dopuszczalne wartości PEM. W żadnym z punktów pomiarowych objętych badaniami nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej wynoszącej 7 V/m dla badanych częstotliwości z zakresu od 3MHz do 300GHz (Rys. 3.5).

Lp.	Adres	Długość geograficzna (E)	Szerokość geograficzna (N)	Wynik V/m
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.				
1	Elk ul. Kościuski	22.364361	53.820917	0.8
2	Elk ul. Toruńska 16	22.349306	53.830417	0.58
3	Elk ul. M. Curie-Skłodowskiej J	22.368972	53.825444	0.36
4	Elk ul. Grodzka 12	22.341778	53.833972	0.3
5	Elk ul. Letniskowa 2	22.372222	53.802083	0.2
6	Elk ul. Królów Judyżi	22.332444	53.814361	0.27
7	Elk ul. Przemysłowa	22.378056	53.810083	0.88
8	Elk ul. Grajewska	22.367058	53.806194	0.66
9	Elk ul. Suwalska	22.366972	53.829361	1.67

Rys. 3.5. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych przeprowadzonych w 2019 r. (źródło: Pawlak, 2020)

4. Informacja o głównych celach i zawartości projektu planu

4.1. Cel opracowania projektu planu i ustalenia projektu planu

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Elk - Promenada”, zgodnie z uchwałą intencyjną oraz analizą zasadności przystąpienia do planu jest w szczególności:

- ustalenie przeznaczenia terenów dotychczas niezagospodarowanych z zachowaniem ładu przestrzennego;
- uporządkowanie istniejącej zabudowy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Obszar projektowanego miejscowego planu obejmuje powierzchnię ok. 11,25 ha i obecnie nie jest objęty ustaleniami żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zagospodarowanie działek odbywa się w oparciu o ustalenia wydawanych decyzji o warunkach zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Sporządzony projekt planu „Elk - Promenada” przewiduje przeznaczenie dla kwartałów oznaczonych następującymi symbolami (Rys.4.1.):

MN-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub usług;

MW-U - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i/lub usług;

MN-MW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i/lub usług;

U – teren usług śródmiejskich;

UT - teren usług turystyki;

UA – teren usług biurowych i administracji;

UZ – teren usług zatrudnia i pomocy społecznej;

UK – teren usług kultury i rozrywki;

KD - teren komunikacji drogowej publicznej;

KR - teren komunikacji drogowej wewnętrznej;

KP- teren komunikacji pieszo-rowerowej;

KPP – teren komunikacji pieszej;

KOP – teren parkingu;

Z – teren zieleni;

Z-KOP – teren zieleni i/lub parkingu;

IE- teren elektroenergetyki.

Rys. 4.1. Część graficzna projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Elk - Promenada”

4.2. Powiązania ustaleń planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, zapisy projektu planu muszą być zgodne z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, celem zachowania jednorodności i ciągłości procesu planistycznego.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Elku, uchwalonym uchwałą nr XXXVI.362.2021 Rady Miasta Elku z dnia 24 listopada 2021 roku, teren objęty opracowaniem położony jest obszarze kwartałów oznaczonych na rysunku Studium „Polityka przestrzenna” symbolami A2 i A3 (Rys 4.2). Dla stref i kwartałów odczytano następujące ustalenia:

„Strefa A – Centralna, Cel główny: Wykształcenie centralnej strefy miejskiej o najwyższej jakości przestrzeni publicznej z koncentracją usług śródmiejskich i rewitalizacją istniejącej zabudowy. Funkcja główna: mieszkaniowa usługowa, w tym obiekty handlowe o powierzchni powyżej 2000 m²; Funkcja dopuszczona: rekreacyjno-wypoczynkowa, turystyczna.

A2 - obszar ograniczony jest od wschodu obszarem przybrzeżnym Jeziora Eckiego, od północy terenami zabudowy mieszkalno-usługowej o niskiej intensywności, od południa terenami nadzecznymi, a od zachodu granicą ulicy Wojska Polskiego, stanowiącej jedną z głównych arterii komunikacyjnych miasta. Teren w części jest objęty ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: „Elk – Półwysep” i „Elk – Nadzieja”.

Obszar stanowi reprezentacyjną część miasta, eksponowaną w panoramie miasta od strony jeziora. Aktualne zagospodarowanie to głównie zabudowa związana z obsługą ruchu turystycznego, w tym zabudowa mieszkalno-usługowa o szerokim zakresie, usługi oświatowe oraz zieleni urządzona w postaci skweru, pełniącego funkcję rekreacyjno-wypoczynkową.

W granicach kwartału dopuszcza się następujące funkcje:

- mieszkalna jednorodzinna i wielorodzinna z dopuszczeniem usług nieuciążliwych,
- usługi turystyczne,
- usługi nieuciążliwe,
- zieleni urządzona,
- usługi oświaty i kultury,
- administracja publiczna.

Istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy i nadbudowy obiektów, przy czym zabudowa nie może przekraczać wysokości 5 kondygnacji nadziemnych. Obecne zagospodarowanie w postaci zabudowy mieszkaniowej z usługami komercyjnymi od strony promenady stanowi efekt postępującego od początku lat 90. procesu „odwrócenia” miasta do jeziora. Proces ten należy kontynuować, zwracając szczególną uwagę na jakość powstającej zabudowy i dopasowanie jej skali do budynków istniejącej. Aby poprawić wygląd panoramy od strony jeziora, należy uzupełnić lukę w istniejącej zabudowie pierzejowej, nawiązując do stylu kamienicowego i z dbałością o detale. Należy także rozwijać funkcję turystyczną – rekreacyjną poprzez poprawę jakości usług turystycznych i zwiększenie ich różnorodności. Celowe jest także dążenie do zwiększenia udziału zieleni urzędzonej w zagospodarowaniu terenów mieszkaniowych i usługowych. Bulwar nadjeziorny u wyłotu ulicy Kazimierza Pułaskiego, ukazujący z ul. Wojska Polskiego panoramę jeziora, powinien pozostać niezabudowany.

Cały obszar znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego miasta Elku, wpisanego do rejestru zabytków decyzją WKZ 534/17/I/79 z dnia 20.02.1979 r.

Część kwartału podlega działaniom rewitalizacyjnym, określonym w Programie rewitalizacji Elku na lata 2016-2023 w związku z wyznaczonym obszarem rewitalizacji o nazwie „Śródmieście”.

A3 – kwartał ograniczony jest od północy terenami z przeważającą zabudową mieszkalną wielorodzinną z usługami, od południa rzeką Elk i terenami pokoszarowymi, od wschodu terenem kolejowym i od zachodu terenem śródmiejskiej zabudowy mieszkalnej wielorodzinną z usługami oraz promenadą nadjeżdżającą. Teren w części objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego: „Elk – Śródmieście”, „Elk – Konopnickiej”, „Elk – Pilsudskiego”, „Elk – Sklejki”, „Elk – Sklejki II” i zmianą w części planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „ELK-SKLEJKI” oraz w części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „ELK-SKLEJKI II”.

Obecne zagospodarowanie kwartału to przede wszystkim skoncentrowana zabudowa śródmiejska – mieszkalna wielorodzinną i mieszkalno-usługowa, usługi o szerokim spektrum, w tym wielkopowierzchniowy obiekt handlowy, budynki użyteczności publicznej, skwery, zwykły park miejski, obiekty sakralne, garażowe i sportowe.

W granicach kwartału dopuszcza się następujące funkcje:

- mieszkalna wielorodzinną z dopuszczeniem usług nieuciążliwych;
- mieszkalna jednorodzinna z dopuszczeniem usług nieuciążliwych;
- usługi ogólnomiejskie;
- usługi centralizujące,
- handel i usługi, w tym obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- zieleni urządzona.

Nowa zabudowa oraz zabudowa podlegająca nadbudowie lub przebudowie nie może przekraczać wysokości 5 kondygnacji nadziemnych.

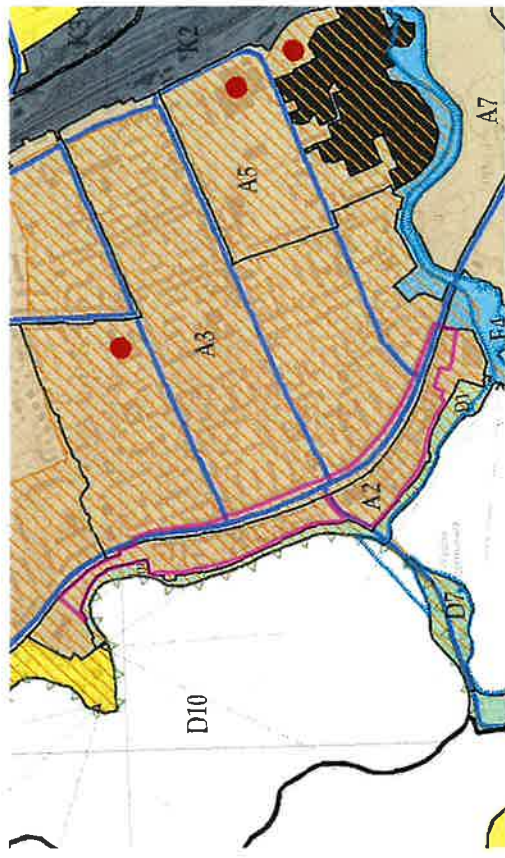
Należy dążyć do wykrowania prestiżowej przestrzeni wysokiej jakości, będącej komfortowym miejscem do życia dla mieszkańców. Cel ten można osiągnąć poprzez zachowanie zieleni wysokiej jakości, poprawę jakości zieleni urządzonej i tworzenie nowych miejsc pozwalających na wypoczynek oraz dążenie do wytworzenia nowoczesnej przestrzeni publicznej o spójnej architekturze. Należy zachować istniejące zieleńce i dążyć do zwiększenia ich ilości wokół budynków mieszkalnych. Istotne jest także tworzenie placów i skwerów, pełniących funkcję rekreacyjno-wypoczynkową, umożliwiających organizację wydarzeń plenerowych i integrujących mieszkańców.

Kompleksowej rewitalizacji wymaga przede wszystkim park, zlokalizowany przy ul. J. Dąbrowskiego w sąsiedztwie dworca kolejowego. Park ten powinien pozostać terenem zielonym z zachowaną zielenią wysoką, ponieważ stanowi naturalny bufor, oddzielający tereny kolejowe od zabudowy mieszkalnej. Po rewitalizacji, ze względu na swoje położenie, park będzie stanowił miejsce relaksu i odpoczynku także dla podróżnych. Alternatywą dla skweru zieleni jest przeniesienie tam dworca autobusowego. Dopuszcza się także zlokalizowanie w obrębie parku infrastruktury komunikacyjnej.

Obszary zabudowane śródmieścia, położone w strefie centralnej, powinny zostać poddane dalszym procesom rehabilitacyjnym, ze zwróceniem uwagi na likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń. Remontu wymaga jeszcze duża ilość historycznych kamienic, należy też dążyć do poprawy komfortu życia mieszkańców śródmieścia poprzez odnowę podwojek – tworzenie zieleńców, placów zabaw, komunikacji wewnętrznej oraz parkingów.

Teren objęty jest strefą rewitalizacji, której zasady zostały przedstawione w Programie Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023. Lokalizowanie nowej zabudowy i zmiana funkcji zabudowy istniejącej powinny następować wyłącznie w sytuacji, gdy nieruchomości objęta inwestycją jest w stanie zapewnić pełną obsługę infrastrukturalną nieruchomości – parkingi, dojazdy, tereny zielone i obiekty obsługi komunalnej. Nowa zabudowa powinna stanowić architekturę wysokiej jakości, wpisującą się w historyczny charakter śródmieścia.

W celu poprawy wyglądu ścisłego centrum należy dążyć do wyeliminowania wolno stojącej zabudowy garażowej. Istnieje potrzeba rozbudowy lokalnej infrastruktury technicznej, takiej jak oświetlenie i parkingi, a także modernizacji wewnętrznych ciągów komunikacyjnych. W obrębie kwartału należy uczynić układ przestrzeni komunikacyjnych, m.in. przez powiązanie istniejących ścieżek rowerowych, a także zaprojektowanie traktu rowerowego, łączącego dworzec i centrum handlowe ze ścieżką wokół Jeziora Elckiego. Nie przewiduje się lokalizacji nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Rys. 4.2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Elku; polityka przestrzenna

Założenia sporządzonego planu są spójne z polityką przestrzenną miasta Elku, określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Elku i nie naruszają jej zapisów.

4.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Badany obszar predysponuje do projektowanego zagospodarowania w planie miejscowym „Elk – Promenada”. Jego położenie w centrum miasta, wzdłuż jednej z głównych arterii komunikacyjnych oraz pełne uzbrojenie w miejskie sieci infrastruktury technicznej, korzystnie wpływa na rozwój funkcji miastotwórczych. Realizacja zapisów planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na teren objęty badaniami oraz tereny sąsiednie, gdyż w głównej mierze porządkują one istniejący stan urbanistyczny oraz sankcjonują zasady zabudowy terenów dotąd niezagospodarowanych, z poszanowaniem reguł zrównoważonego rozwoju.

W przypadku braku realizacji, a co za tym idzie odstąpienia od sporządzenia i uchwalenia planu miejscowego, zwanego „Elk – Promenada”, zagospodarowanie działek będzie odbywać się w dalszym ciągu w oparciu o ustalenia wydawanych decyzji warunkach zabudowy, co może doprowadzić do chaosu przestrzennego. Zagrożeniem mogą być też działania powodujące zmniejszenie terenów zielonych. W związku z powyższym, potencjalne niekorzystne zmiany stanu środowiska będą większe w przypadku nieuchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Elk – Promenada”.

5. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

5.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko

- Przewidywane oddziaływanie na obszary Natura 2000

Na analizowanym obszarze znajdują się dwa pomniki przyrody – dęby szypułkowe ustanowione 1 września 2005 r. uchwałą nr XXXIV/305/05 Rady Miasta Elku z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2005 r. nr 106, poz. 1427). Jednakże nie występują tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody, w tym Natura 2000, określone w art. 6 ust.1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm). Najbliższej położonym obszarem Natura 2000 jest obszar o symbolu PLH280034 Jezioro Woszczalskie - położony w odległości około 8 km od granicy opracowania, w kierunku północno - zachodnim. Ze względu na oddalenie omawianego terenu od najbliższych obszarów należących do sieci Natura 2000 oraz charakter planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na te tereny w związku z realizacją ustaleń projektu mpzp, zwanego „Elk - Promenada”. Projekt planu nie narusza również spójności tych obszarów, a co za tym idzie zachowania struktury ekologicznej i funkcji w obrębie całego obszaru Natura 2000. Obszar objęty projektem planu ze względu na swoje zagospodarowanie i położenie znajduje się również poza głównymi korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt.

- Wpływ ustaleń planu na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta

Biorąc pod uwagę założenia projektu planu, nie przewiduje się wzrostu bioróżnorodności tego obszaru, ale wprowadzenie miejscowego planu również nie uszczupli zasobów przyrodniczych obszaru. Obecna struktura przyrodnicza na opisywanym terenie jest charakterystyczna roślinności miejskiej. Dominują trawniki, klomby z bylinami, ozdobne krzewy czy formowane w żywopłoty, ale również okazałe drzewa. Wraz ze wzrostem urbanizacyjnym, szala roślinna oraz świat zwierzęcy wymaga coraz większej ochrony i pielęgnacji.

Dlatego w projekcie planu „Elk - Promenada” wyodrębniono kwartały zieleni (31Z, 32Z z 80% udziałem powierzchni zielonej), w pozostałych kwartałach, uwzględniając istniejące zagospodarowanie oraz usytuowanie w strefie śródmiejskiej, także ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Dla wyznaczonych terenów pod zabudowę ustalono minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej na poziomie:

- 5% - 15% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub usługowej (5% dla kwartałów 1MN-U i 2MN-U, 15% w przypadku kwartału 3MN-U);
- dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i/lub usługowej określono 10% - 15% (15% dla kwartałów 4MW-U i 5MW-U oraz 10% dla kwartałów 6MW-U 7MW-U, 8MW-U, 9MW-U, 10MW-U, 11MW-U);
- 10% wyznaczono w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy wielorodzinnej i/lub usługowej (kwartał 12MN-MW-U);
- 15% - 30% dla terenów usługowych (15% dla kwartału 13U, 20% w przypadku kwartału 14UT, 15UA, 16UK, 17UZ, 30% dla kwartału 17UZ).

Ustalenia planu w §5 ust. 3 nakazują, aby istniejące drzewa i zespoły zieleni wkomponowano w projektowane zagospodarowanie terenów, o ile jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia. Nowoprojektowane budynki z dachami jednospadowymi, muszą posiadać tzw. dach zielony.

Dodatkowo wprowadzony został nakaz realizowania nowych miejsc postojowych jako parkingi w zieleni. Oznacza to, że ich nawierzchnia musi być zrealizowana z 50% udziałem zieleni w powierzchni (§9 ust. 4 pkt 7 projektu planu). Oprócz tego kwartał 33Z-KOP dopuszcza realizację parkingu, lecz z zachowaniem 15% udziału powierzchni biologicznie czynnej, aby wpisać tę funkcję w otaczającą przestrzeń zieloną.

- Wpływ ustaleń planu na ludzi

W czasie realizacji zapisów planu nie powstaną istotne zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego.

Projekt planu miejscowego wprowadza właściwy program funkcjonalno-przestrzenny, odpowiednio lokalizując zabudowę mieszkalną i szerokiego przekroju usługi. Wprowadza również tereny zielone, dzięki czemu zapewnia ich ochronę, dodatkowo uatrakcyjnia przestrzeń miejską. Obecność zieleni w tkance miejskiej stanowi jeden z ważniejszych czynników utrzymania kondycji środowiska przyrodniczego w mieście, tym samym wpływa pozytywnie na warunki życia mieszkańców i innych użytkowników tych przestrzeni. Należy więc uznać, że wszystkie działania zmierzające do zwiększenia powierzchni biologicznie czynnej na omawianym terenie będą miały pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi.

W kontekście kształtowania walorów krajobrazowych istotne są także wskazania dotyczące podniesienia jakości estetycznej obiektów lub układów dopasowanych gabarytem (wysokość i kubatura), formą (kolorystyka elewacji) i funkcją do istniejących wartości architektonicznych (zabudowa sąsiednia), gdyż zabiegi te również przekładają się na percepcję przestrzeni przez człowieka. Plan określa zatem wysokość budynków i innych obiektów budowlanych z poszanowaniem istniejącej zabudowy oraz zachowaniem ładunku przestrzennego. Za korzystne aspekty projektowanego planu miejscowego należy także uznać zakaz lokalizowania na tym obszarze przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przez co nie powinny powstać oddziaływania wpływające negatywnie na otoczenie (§5 ust. 4 tekstu planu).

- Wpływ ustaleń planu na środowisko wodne

Ustalenia projektu planu nie lokują na jego obszarze funkcji silnie wodochłonnych i związanych z wywarzaniem dużych ilości ścieków. Odprowadzane z terenu zabudowy ścieki komunalne będą odbierane systemem kanalizacji sanitarnej, realizowanej w systemie rozdzielczym, do komunalnej oczyszczalni ścieków. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych należy jak największą ich ilość zagospodarować w obrębie granic nieruchomości - stosując dostępne rozwiązania techniczne jak np. zbiorniki retencyjne czy skrzynie rozszczepiające. Nadmiar wód opadowych dopuszcza się odprowadzać do sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej.

Przy założeniu właściwego funkcjonowania wszystkich elementów planowanego systemu unieszkodliwiania ścieków sanitarnych oraz wód opadowych w wystarczający sposób zminimalizowane zostanie ryzyko powstania zagrożeń dla wód powierzchniowych, podziemnych i gruntu.

- Wpływ ustaleń planu na powierzchnię ziemi

W celu zapobiegania możliwościom zamieszczenia powierzchni ziemi oraz gleby odpadami, zapisy projektu planu ustalają zagospodarowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi (§10 ust. 9).

W projekcie planu znalazły się dodatkowo ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na powierzchni ziemi poprzez gospodarowanie odpadami i ściekami zgodnie z przepisami odrębnymi. (§5 ust. 6). Projekt planu ustala także wskaźnik powierzchni zabudowy oraz intensywności zabudowy działek budowlanych, zakres nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych.

Powyższe zapisy pozwolą na zachowanie w granicach przedmiotowego obszaru powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających infiltrację wód powierzchniowych i kształtowanie zieleni towarzyszącej zabudowie.

Opisywany teren nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych. Na obszarze objęty projektem nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu. W obszarze opracowania nie zidentyfikowano ani nie udokumentowano terenów zagrożonych lub objętych ruchami masowymi, a możliwość wystąpienia procesów dynamicznych i zagrożeń z nimi związanych jest ograniczona ze względu na ukształtowanie terenu.

- Wpływ ustaleń planu na powietrze i klimat

W trakcie realizacji ustaleń planu, oddziaływanie na powietrze atmosferyczne może nastąpić na skutek pracy sprzętu budowlanego na terenach inwestycyjnych, niewielki wzrost emisji spalin podczas transportu materiałów budowlanych i podczas wykonywania prac ziemnych (pylenie z odsłoniętego gruntu). Powyższe oddziaływanie na powietrze będzie miało charakter okresowy, ograniczony przestrzennie i jakościowo. Można je ograniczyć poprzez wygrodzenie terenów realizacji prac budowlanych, ewentualnie zwilżanie obszaru w sytuacjach małej wilgotności powietrza itp. Są to jednak działania, które należy podejmować w trakcie procesu inwestycyjnego, nie na etapie tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia miejscowego planu mają na celu znaczące ograniczenie emisji szkodliwych substancji do powietrza poprzez wprowadzenie zakazu eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, powodujących przekroczenie standardów jakości powietrza (§5 ust. 5). Projekt planu ustala zaopatrzenie w ciepło przede wszystkim z istniejącej sieci ciepłowniczej. Dopuszcza się także ogrzewanie gazowe z sieci, po jej ewentualnej rozbudowie. Ustalono także wytworzenie ciepła przy użyciu urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji wg przepisów odrębnych (przy czym montaż kolektorów słonecznych dopuszczony jest wyłącznie na dachach płaskich budynków, wolno stojących wiatlach oraz dachach obiektów garażowych i gospodarczych). Nie dopuszcza się natomiast lokalizacji urządzeń, wytwarzających ciepło z odnawialnych źródeł energii opartych na energii wiatru. Użytkowanie ogrzewania z wykorzystaniem nośników spełniających ochronę powietrza zapewni wystarczającą jego ochronę oraz nie przyczyni się do pogorszenia jego stanu.

Projekt planu przeznacza teren pod zabudowę mieszkalną wielorodzinną, jednorodzinną oraz usługową, zbliżoną do obecnego zagospodarowania. Biorąc pod uwagę powierzchnię obszaru wyznaczonego do zainwestowania oraz charakter planowanej zabudowy, zmiany klimatu mogą mieć jedynie znaczenie lokalne.

- Wpływ ustaleń planu na krajobraz

Kształtowanie krajobrazu powinno przebiegać w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Na niekorzystny odbiór krajobrazu wpływ ma niejednorodny charakter form architektonicznych oraz elementy dysharmonijne, wprowadzające chaos przestrzenny, m.in. brak zachowania linii zabudowy, różnorodność geometrii i kolorystyki dachów, jaskrawe elewacje, niewielkie przestrzenie zielone czy monolityczne betonowe ogrodzenia.

Obszar objęty projektem planu jest w znacznej mierze zagospodarowany zarówno obiektami kubaturowymi, jak i infrastrukturą komunikacyjną. Ponadto w całości znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego miasta Elk. Dlatego też w kontekście kształtowania walorów krajobrazowych istotne są

wskazania dotyczące podniesienia jakości estetycznej terenów zielonych oraz zachowania układów urbanistycznych. Zabiegi architektoniczne, które podnoszą jakość estetyczną nowo powstających obiektów lub układów, dopasowanych gabarytem (wysokość i kubatura), formą (kolorystyka elewacji) i funkcją do istniejących wartości architektonicznych (zabudowa sąsiednia), w sposób znaczący przekładają się na percepcję przestrzeni przez człowieka.

W zakresie krajobrazu planu wprowadza istotne ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy, które określają:

- wysokość zabudowy: w nawiązaniu do istniejącej pierzei ulicy Wojska Polskiego oraz budynków wzdłuż ulicy Nadjezowej i K. Pułaskiego: od 15 do 20 m dla zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej i/lub zabudowy usługowej. Liczba kondygnacji: do 5 nadziemnych, dopuszcza się również podpiwniczenie;
- nieprzekraczalną linię zabudowy;
- sposób ukształtowania i pokrycia dachu: płaskie (wyłącznie zielone), wielospadowe, dwuspadowe symetryczne lub mansardowe, o różnicowanych kątach nachylenia, w zależności od lokalizacji inwestycji;
- intensywność zabudowy i wskaźnik powierzchni zabudowy, zgodnie z zasadami ład przestrzennego oraz z uwzględnieniem istniejącej powierzchni biologicznie czynnej;
- plan dopuszcza budowę ogrodzeń nieruchomości wyłącznie dla terenów, oznaczonych symbolami MN-U, UK, UZ, i U. Na całym obszarze planu zakazuje się budowy ogrodzeń pełnych i z prefabrykatów betonowych;
- przepisy dotyczące lokalizacji oraz wielkości reklam i szyldów.

- Wpływ ustaleń planu na zasoby naturalne

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zasoby naturalne – z posiadanych materiałów archiwalnych wynika, że na badanym terenie nie występują udokumentowane zasoby naturalne takie jak kruszywa, złoża ropy, itp.

- Wpływ ustaleń planu na zabytki i dobra materialne

Obszar niniejszego opracowania w całości znajduje się w sferze ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego miasta Elk, wpisanego do rejestru zabytków decyzją WKZ 534/17/d/79 z dnia 20.02.1979 r., o czym mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2022.840 z późn. zm.). Ponadto wpisane do rejestru zabytków są także dwie kamienice znajdujące się przy ul. Wojska Polskiego nr 15 i 57. Dodatkowo w obszarze opracowania są obiekty znajdujące się w gminnej oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków. Oznacza to, że wszelkie inwestycje prowadzone na tym terenie wymagają akceptacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

- Zależność między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Nie przewiduje się, aby realizacja projektu planu mogła powodować istotną kumulację negatywnych oddziaływań wywołanych zależnościami między poszczególnymi elementami środowiska. Z pewnością ustalenia planu miejscowego nie będą miały wpływu na warunki ochrony najbliższych obszarów chronionej przyrody. Jednakże każda ingerencja w środowisko powoduje w nim zmiany. Zmiany te zależne są jednak od lokalnych uwarunkowań i wartości środowiskowej poszczególnych obszarów podlegających przemianom.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany (skutki) w środowisku, w wyniku czego nastąpi:

- zmiana architektury krajobrazu oraz sposobu dotychczas niezagospodarowanego terenu, poprzez wprowadzenie funkcji mieszkalnych i usługowych, szczególnie uzupełniających istniejącą zabudowę pierzejową;
- zmiana ukształtowania powierzchni terenu w wyniku prac budowlanych;
- potencjalny wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz powierzchni ziemi, spowodowanych zwiększonym natężeniem ruchu pojazdów;
- uzupełnienie przestrzeni o nowe miejsca postojowe, które (z wyłączeniem miejsc w kondygnacjach podziemnych), będą urządzone jako parkingi w zieleni;
- wprowadzenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich;
- zagospodarowanie terenów zielonych, uzupełniając je o urządzenia rekreacyjne, małą architekturę itp.;
- nakaz zachowania i wkomponowania w projektowane zagospodarowanie terenów (o ile nie jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia), istniejących drzew i zespołów zieleni.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na terenach objętych opracowaniem planu przewidziano zakaz prowadzenia i lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach szczególnych. Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Przyjęta w 1997 roku Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia ochronę środowiska człowieka, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5). Zasadę tę uwzględnia „II Polityka ekologiczna państwa”, przyjęta przez Sejm 23 sierpnia 2001 r., oraz dostosowane do niej strategię i programy środowiskowe, w tym przede wszystkim „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”. Podstawowym celem „Polityki...” jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, czyli mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych, przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrożenie takiego modelu rozwoju, który nie stworzy zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

Wiodącą zasadą Polityki Ekologicznej Państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju, ustanowiona w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r.

Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajoobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym.

Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Kryteria zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Elk - Promenada” poprzez między innymi utrzymanie obszarów biologicznie czynnych, nieblokujących jednocześnie rozwoju inwestycji. Ponadto plan miejscowy wskazuje, że istniejące pojedyncze drzewa i zespoly zieleni należy wkomponować w projektowane zagospodarowanie terenów, o ile nie jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia. Projekt planu określa również sposób zagospodarowania terenów i wyraz architektoniczny budynków. Reguluje się ilość kondygnacji, geometrię dachu, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz intensywność zabudowy. Powyższe założenia stanowią pewnego rodzaju kompromis społeczno-ekologiczny, którego wypracowanie jest niezbędne by zachować środowisko przyrodnicze w stanie nie pogorszonym.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy uznać: dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Ptasia), dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obie dyrektywy są podstawą tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginieciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania ze względu na znaczne oddalenie od powyższych form ochrony nie wpłynie negatywnie na obszary NATURA 2000. Oprócz ww. aktów prawnych należy zwrócić uwagę również na:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (zwana dyrektywą SOOŚ);

- dyrektywę Rady nr 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (zwana dyrektywą OOS).

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE jest: „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 2011/92/UE dotyczy oceny wpływu wyieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Podsumowując powyższe należy stwierdzić, że cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym przy zastosowaniu się do wytycznych i zakazów zawartych w niniejszej prognozie, zostaną uwzględnione w planie zagospodarowania przestrzennego. Uwidacznia się to przede wszystkim w próbie zapisania jak najbardziej racjonalnych zasad kształtowania przeszerzeni objętej planem z jednoczesnym zachowaniem powiązań przyrodniczych.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie

W przypadku projektu planu miejscowego poszukiwanie alternatyw stanowi istotną część procesu twórczego, na etapie wstępnych prac nad koncepcją planistyczną. Warianty analizowanych rozwiązań są poddawane szczegółowemu analizie pod kątem potrzeb zgłaszanych przez gminę, właścicieli gruntów, jednostki zarządzające infrastrukturą oraz z uwzględnieniem możliwości prawnych, technicznych i przy poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Poszukując alternatyw można zwrócić uwagę na wariantowanie takich elementów jak: rozmieszczenie terenów o różnym przeznaczeniu, rodzaj zabudowy, jej gęstość, dobór układ linii zabudowy.

W związku z położeniem terenu w centrum miasta, miejscu reprezentacyjnym również z uwagi na bliskość Jeziora Elckiego i rzeki Elk, podczas projektowania szczególną uwagę zwrócono na teren zielony, znajdujący się w północnej części projektowanego planu. Przestrzeń ta jest interesująca zarówno w ujęciu inwestycyjnym, ale i przyrodniczym, ze względu na liczne, dojrzałe już gatunki drzew. Ponadto stanowi obszar uciążliwy przewietrzanie północnej części miasta, a także tworzy otwarcie widokowe na Jezioro Elckie, które przy odpowiednim zagospodarowaniu może stać się atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców i turystów.

Poszukując optymalnego rozwiązania, rozważano również zagospodarowanie terenów z istniejącą zabudową garażową. Analizowano różne warianty zabudowy na terenach zagospodarowanych tego typu obiektami. W projekcie planu, w poszczególnych kwartałach wprowadzono zatem zapis o możliwej adaptacji takich obiektów, jednak do czasu zagospodarowania terenu zgodnie z projektowanym przeznaczeniem kwartału. Dotyczy to kwartałów z zabudową wielorodzinną i/lub usługową, która w urbanistycznym ujęciu będzie korzystniej wpisywać się w środowiskowy charakter miejsca.

Usłalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Elk - Promenada” są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, opiniami organów decyzyjnych, a koniecznością rozwoju ekonomicznego, urbanistycznego, społecznego oraz turystycznego miasta. W związku z tym nie proponuje się rozwiązań alternatywnych aniżeli te, które zostały zaproponowane w obecnym projekcie planu. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Projekt planu miejscowego opracowano zgodnie z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Elku oraz w odpowiedzi na bieżące zapotrzebowanie mieszkańców miasta. Plan miejscowy nie narusza w sposób istotny walorów środowiska przyrodniczego, a planowane zagospodarowanie nie wpłynie negatywnie na funkcjonowanie przyrody w mieście.

9. Ocena ustalen projekt planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko - proponowane działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacja przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa cele, które zakładają zapobieganie, ograniczenie lub niedopuszczenie do negatywnego wpływu inwestycji na środowisko. Proponowane rozwiązania przedstawione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Elk - Promenada” prowadzą do łagodzenia i likwidacji negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego plan wprowadza następujące zasady:

- podkreśla, że całość terenu objętego projektem planu znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego miasta Elka, a część terenu położona jest także w obszarze rewitalizacji;
- wskazuje położenie dwóch pomników przyrody – dębów szypułkowych;
- ustala ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza poprzez zakaz eksploatacji instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów, powodujących przekroczenie standardów jakości powietrza;
- zakazuje lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego;
- ustala ochronę przed zanieczyszczeniami ziemi poprzez odpowiednie gospodarowanie odpadami i ściekami;
- ustala dopuszczalne poziomy hałasu, przyjmując odpowiednie przepisy dotyczące ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu:

 - MW-U, MN-U, MW-MN-U do kategorii terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową;
 - UZ do kategorii terenów przeznaczonych pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
 - UT do kategorii terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego;
 - Pozostałe tereny nie podlegają ochronie akustycznej;

- na terenie opracowania planu ustala się minimalny procent powierzchni czynnej określony indywidualnie dla poszczególnych terenów: 1MN-U, 2MN-U – 5%, 3MN-U – 15%, 4MW-U, 5MW-U – 15%, 6MW-U, 7MW-U – 10%, 8MW-U, 10MW-U – 10%, 9MW-U – 10%, 11MW-U – 10%, 12MN-MW-U – 10%, 13U – 15%, 14UT – 20%, 15UA – 20%, 16UK – 20%, 17UZ – 30%, 31Z, 32Z – 80%, 33Z-KOP – 15% lub 80%; dla pozostałych - nie ustala się;
- zaopatrzenie w ciepło ustala się z sieci ciepłowniczej, dopuszcza się ogrzewanie gazowe z sieci po jej ewentualnej rozbudowie, a także przy użyciu urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach szczególnych, z wyłączeniem energii wiatru oraz instalacji fotowoltaicznych;
- zaopatrzenie w wodę wszystkich obiektów budowlanych z miejskiej sieci wodociągowej;
- ścieki należy odprowadzać do sieci kanalizacji sanitarnej, realizowanej w systemie rozdzielczym, do komunalnej oczyszczalni ścieków;

- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych należy jak największą ich ilość zagospodarować w obrębie granic nieruchomości - stosując dostępne rozwiązania techniczne jak np. zbiorniki retencyjne czy skrzynie rozsączające. Nadmiar wód opadowych dopuszcza się odprowadzać do sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej;

- istniejące drzewa i zespoly zieleni należy wkomponować w projektowane zagospodarowanie terenów, o ile nie jest to sprzeczne z uwarunkowaniami wynikającymi z bezpieczeństwa ludzi, środowiska lub mienia;

Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000;
- nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000.

W związku z powyższym realizacja planu (rodzaj proponowanego zainwestowania) nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Wprowadzenie kompleksowych ustaleń będzie służyć ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania terenu przewidzianego projektem.

10. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza środowiskowych skutków realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Elk - Promenada” możliwa będzie dopiero po pełnej realizacji planu, tzn. w momencie gdy powstaną inwestycje, zostaną wykonane wszystkie podłączenia infrastrukturalne, czyli gdy wszystkie zapisy planu uzyskają wypełnienie w rzeczywistości. Wówczas stanie się możliwa kompleksowa analiza i ocena stanu środowiska, na przykład na podstawie badań monitoringowych. Doskonałym miejscem oceny przyszłych problemów środowiskowych będą zmiany w dokumentach wyższej rangi, np. w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, a po wygaśnięciu ważności Studium, również planu ogólnego gminy. Opracowanie ekofizjograficzne i prognoza oddziaływania na środowisko powinny dostarczyć kompleksowej analizy stanu środowiska na opisywanym terenie.

Prezydent Miasta Elku dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzenia w nawiązaniu do ustaleń Studium, w celu oceny aktualności Studium i planów miejscowych. Wyniki tej oceny powinny zawierać zestawienia tabelaryczne i opracowania kartograficzne, prezentujące aktualny stan planowania na terenie gminy, a następnie zostać przedstawione Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miasta Elku. Aktualna analiza została uchwalona przez Radę Miasta Elku uchwałą nr LIX.651.2023 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie oceny aktualności planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Mając na uwadze potrzebę zapewnienia mieszkańcom miasta i gminy jak najlepszych warunków do życia, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie, prowadzi na terenie gminy punkty sieci Państwowego Monitoringu Środowiska i wykazuje badaniami zmiany i problemy środowiskowe. W skali gminy jest to najczęściej kilka punktów pomiarowo-kontrolnych, na których stwierdzany jest stan komponentów środowiskotwórczych. Coroczna praktyka związana z prowadzeniem pomiarów jest wystarczająca do określenia, czy zmiany w strukturze powodują negatywne oddziaływanie na środowisko, czy też nie powodują takiego oddziaływania. Dlatego też należy dopilnować, aby program monitoringu był na terenie gminy realizowany w sposób ciągły, przy uwzględnieniu przyszłych zmian w zagospodarowywanej przestrzeni. Ponadto podmioty gospodarcze podlegają pełnej kontroli ze strony Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, który ma narzędzia analityczne i prawne do ograniczania przyszłych presji ze strony zakładów. Praktyka wskazuje, że system prawny skutecznie zabezpiecza środowisko przed przedsiębiorcami niedotrzymującymi obowiązujących norm. Tak więc poprawa stanu środowiska w przypadku opisywanego planu będzie możliwa do osiągnięcia stosunkowo szybko, prosto w procedurze administracyjnej i skutecznie w dokonywaniu niezbędnych zmian.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Przez transgraniczne oddziaływanie na środowisko rozumie się jakiegokolwiek oddziaływanie na terenie danego państwa, które jest spowodowane planowaną działalnością, a jej przyczyną jest położona częściowo lub w całości na terenie innego państwa i nie ma wyłącznie charakteru globalnego. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powodują skutków środowiskowych o charakterze transgranicznym, gdyż skala zagospodarowania ma charakter lokalny.

12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Analizowane zainwestowanie jest powszechnie występującym i typowym przedsięwzięciem małej skali. Wobec tego określenie jego wpływu na środowisko nie napotkało szczególnych trudności.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest opracowaniem mającym na celu wykazanie wpływu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko naturalne i zdrowie ludzi w przypadku realizacji jego ustaleń. Realizacja tych ustaleń spowoduje zmiany w środowisku przyrodniczym, gdyż będzie ono przekształcone zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym. Prognoza oddziaływania planu na środowisko nie jest dokumentem, który rozstrzyga o słuszności realizacji planowanych inwestycji, stanowi jedynie ocenę wpływu na środowisko przyrodnicze planowanych inwestycji.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Elk - Promenada”, który sporządzony jest na podstawie uchwały nr XLVIII.485/2022 Rady Miasta Elku z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego „Elk – Promenada”. Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów dotychczas niezagospodarowanych z zachowaniem ładu przestrzennego oraz uporzędkowanie istniejącej zabudowy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Projekt planu składa się z części tekstowej – projektu uchwały, oraz z załącznika graficznego i obejmuje obszar o powierzchni ok. 11,25 ha. Położony jest w centralnej części miasta, a jego granice wyznaczają: od południa ul. Nadjeziorna, elcka promenada oraz park Kopernika; zachodnią granicę wyznacza ulica Pułaskiego, Jezioro Elckie, dalej sąsiedztwo wyspy zamkowej; od północy teren planu wyznacza siedziba Wschodnioeuropejskiej Akademii Nauk Stosowanych w Białymstoku Filia w Elku; od wschodu ulica Wojska Polskiego. a następnie zabudowa mieszkalna i usługowa w pierzei ulicy.

Obszar objęty planem w całości położony jest w układzie urbanistycznym miasta Elku, wpisanym do rejestru zabytków decyzją WKZ 534/17/D/79 z 20 lutego 1979 r. Ponadto wpisane do rejestru zabytków są także dwie kamienice znajdujące się przy ul. Wojska Polskiego nr 15 i 57. Dodatkowo w obszarze opracowania są obiekty znajdujące się w gminnej oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków. Natomiast przy siedzibie Elckiego Centrum Kultury znajdują się dwa pomniki przyrody – dęby szypułkowe, ustanowione 1 września 2005 r. uchwałą nr XXXIV/305/05 Rady Miasta Elku z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.

Sporządzając prognozę oddziaływania na środowisko odniesiono się do stanu istniejącego oszacowanego i przeanalizowanego w opracowaniu ekofizjograficznym i w trakcie badań terenowych, a następnie wykazano oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska naturalnego. Zagospodarowanie terenu zgodnie z projektem planu powinno wprowadzić tu ład przestrzenny, ochronę środowiska przyrodniczego i racjonalne zagospodarowanie krajobrazu kulturowego. Planowane przeznaczenie terenów zgodne jest z polityką przestrzenną miasta.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Dotyczy prognozy oddziaływania na środowisko na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zwanego „Elk – Promenada”

Oświadczam, iż spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Sylwia Dobnyś

